

POSTANOWIENIE

Dnia 15 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

w sprawie z powództwa F. P.
przeciwko Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 15 października 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 17 stycznia 2020 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset 00/100) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją

w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód F. P. powołał się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Zdaniem skarżącego, uznanie zasadności opisanych w petitum skargi kasacyjnej zarzutów naruszenia przepisów postępowania w sposób oczywisty będzie uzasadniało twierdzenie, że miały one niewątpliwy wpływ na wynik procesu cywilnego. Ponadto, jeśli strona pozwana dostarczyłaby zgodnie z wnioskiem powoda całość żądanej dokumentacji, to Sądy meriti miałyby możliwość przeprowadzenia rzeczywistej analizy zasadności przyczyn wypowiedzenia umów zawartych z powodem.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem, wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie, stanowi - obok podstaw skargi kasacyjnej i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.) - odrębne i samodzielne wymaganie konstrukcyjne skargi kasacyjnej (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Wynika to z odmiennej funkcji wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, która polega na przekonaniu Sądu Najwyższego, że merytoryczne rozpoznanie skargi kasacyjnej jest uzasadnione z punktu widzenia jej publicznoprawnych celów. Ocena zasadności podstaw kasacyjnych i wypełniających je zarzutów ma charakter następczy i jest uwarunkowana uprzednim pozytywnym rozstrzygnięciem w przedmiocie okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Złożony w skardze wniosek nie odpowiadał tym wymaganiom, ponieważ oczywistą zasadność skargi, jako przyczynę kasacyjną, uzasadniono w nim przez odwołanie się do zasadności sformułowanych w skardze zarzutów naruszenia prawa procesowego. We wniosku nie powołano zarazem żadnego konkretnego przepisu prawa, z którym miałyby kolidować zaskarżone orzeczenie. Ujęcie takie zapoznaje szczególną funkcję wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i uniemożliwia Sądowi Najwyższemu ocenę przyczyny kasacyjnej, której zbadanie musi poprzedzać analizę zarzutów wypełniających podstawy

kasacyjne, a tym samym - już z tego względu - stało ono na przeszkodzie przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania. W utrwalonej judykaturze zauważa się przy tym, że do Sądu Najwyższego nie należy poszukiwanie argumentów na rzecz merytorycznego rozpoznania skargi kasacyjnej w podstawach kasacyjnych i ich uzasadnieniu, jeżeli strona nie powołuje ich we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2014 r., II UK 451/13, niepubl., z dnia 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16, niepubl., z dnia 4 lipca 2017 r., III CSK 64/17, niepubl., i z dnia 10 maja 2018 r., I CSK 800/17, niepubl.).

Niezależnie od tego należało zwrócić uwagę, że motywy wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w zestawieniu z uzasadnieniem zaskarżonego wyroku, nie pozwalały przyjąć, by wyrok ten był w sposób oczywisty i widoczny *prima vista* błędny, czego wymaga przyczyna kasacyjna unormowana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156, i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18, niepubl.). Sądy meriti ustaliły, że pozwana była uprawniona do wypowiedzenia umów ze względu na brak prowadzenia wyspecyfikowanej dokumentacji za rok 2012 i odmowę przedstawienia dokumentacji za rok 2013. Sąd Apelacyjny dostrzegł ponadto, że powód, jako beneficjent programu, był obowiązany do prowadzenia dokumentacji przebiegu produkcji obejmującej także księgi stawowe, a żądanie okazania księgi stawowej, skierowane przez pozwaną, po stwierdzeniu rozbieżności w składanych wyciągach, miało podstawę w postanowieniach umów. Mając na względzie stanowczy charakter dokonanych ustaleń faktycznych, poczynionych w oparciu o zgromadzony w sprawie dostępny materiał dowodowy, kwestia rozkładu ciężaru dowodu miała w sprawie poboczne znaczenie, sama zaś ocena dowodów i prawidłowość ustaleń faktycznych nie stanowi przedmiotu kontroli w postępowaniu kasacyjnym (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Konsekwencje odmowy przedstawienia przez jedną ze stron dowodu, także w postaci dokumentu, wynikają z art. 233 § 2 k.p.c. i lokują się w sferze swobodnej oceny dowodów, przez co ich ocena pozostaje również poza zakresem

kognicji Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2017 r., I CSK 93/17, niepubl.).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 w związku z art. 98 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

jw